

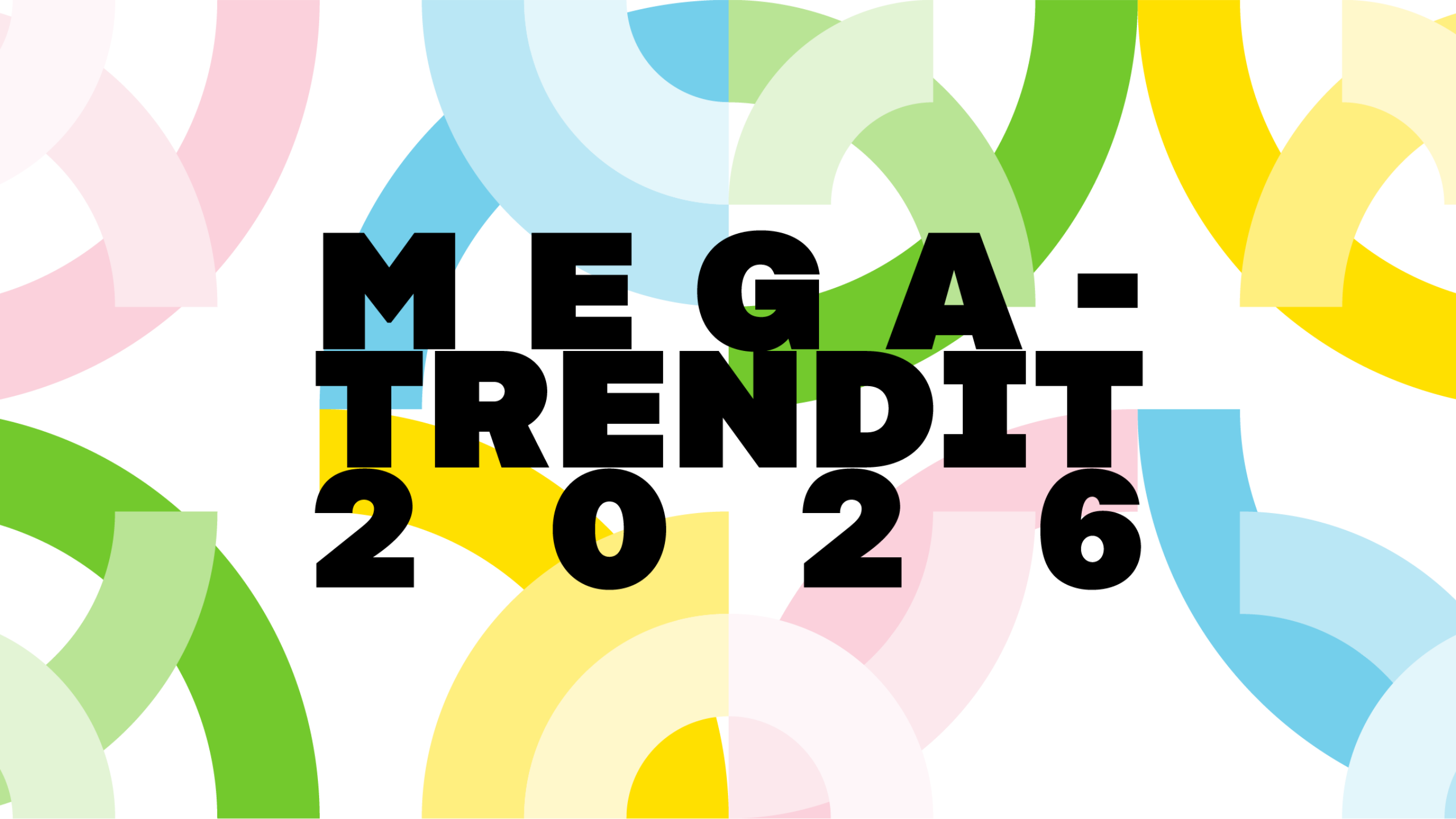

Viisi teesiä Suomen taloudesta.

Viisi askelta tuottavuuteen.

Suomen Yrittäjien Vaikuttajafoorumi 6.2.2026

Atte Jääskeläinen
Yliasiamies, Sitra

The background features a series of overlapping, curved, semi-circular shapes in various colors: light pink, light blue, light green, and light yellow. These shapes are arranged in a way that creates a sense of movement and depth, with some shapes appearing to be in front of others.

MEGA- TRENDIT 2026

Megatrendit Suomen näkökulmasta

IHMISET JA KULTTUURI

**Suuntana
pitkäikäisten
yhteiskunta**

VALTA JA POLITIIKKA

**Maailmanjärjestyksen
murros mittaa
demokratian voiman**

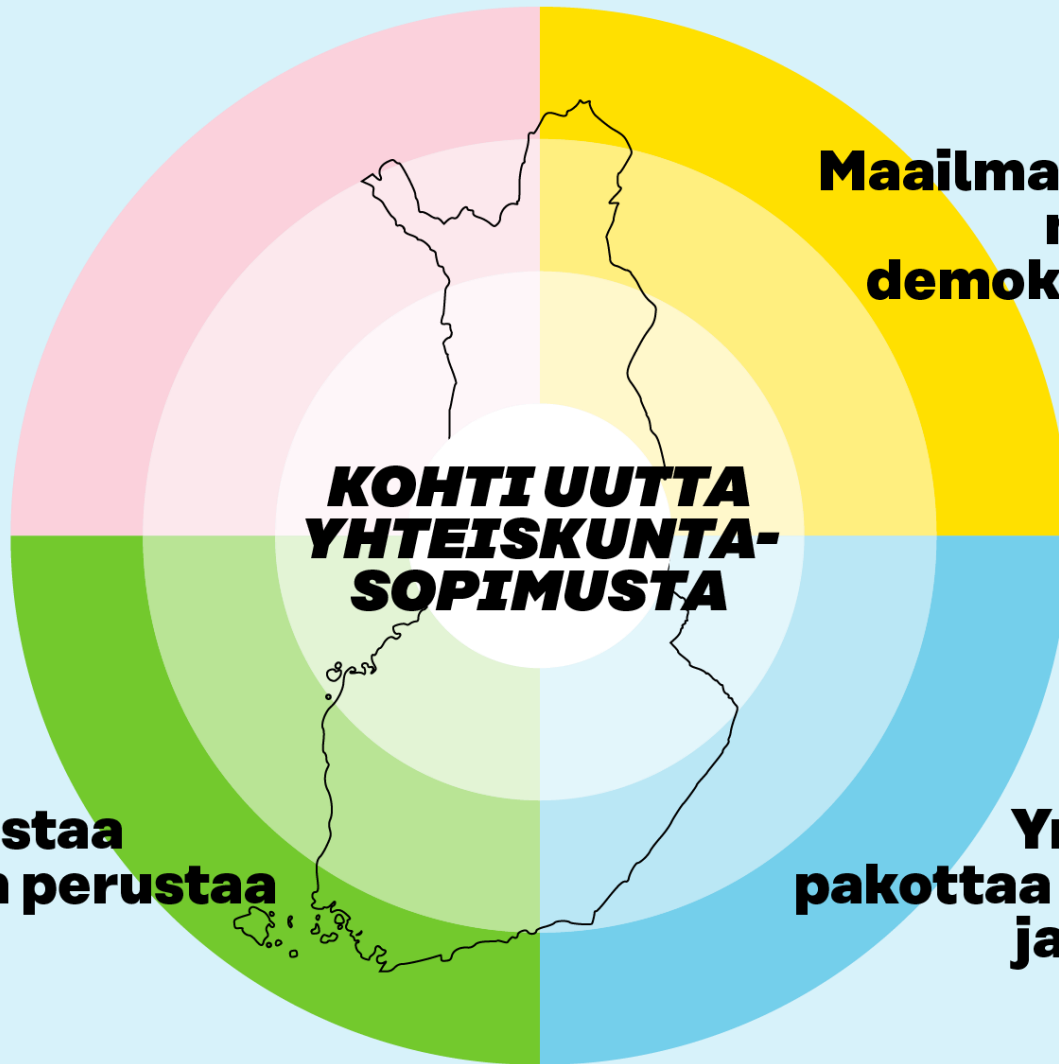
**KOHTI UUTTA
YHTEISKUNTA-
SOPIMUSTA**

TEKNOLOGIA JA TALOUS

**Tekoäly mullistaa
yhteiskunnan perustaa**

LUONTO JA RESURSSIT

**Ympäristökriisi
pakottaa sopeutumaan
ja uudistumaan**

**Hyvinvointimallin
uudistaminen**

**Maahanmuuton
näkemyksellinen malli**

**Elävä demokraattinen
kulttuuri**

**Luonnon elinvoiman
vahvistaminen**

**Teknologialla tuottavuutta
ja kasvua**

1. Suomen kurja tila johtuu yritysten heikosta menestyksestä

Yritykset saavat samoilla panoksilla aikaan vähemmän tuloksia kuin 18 vuotta sitten

Yrityssektorin kokonaistuottavuuden kehitys vuodesta 2007:

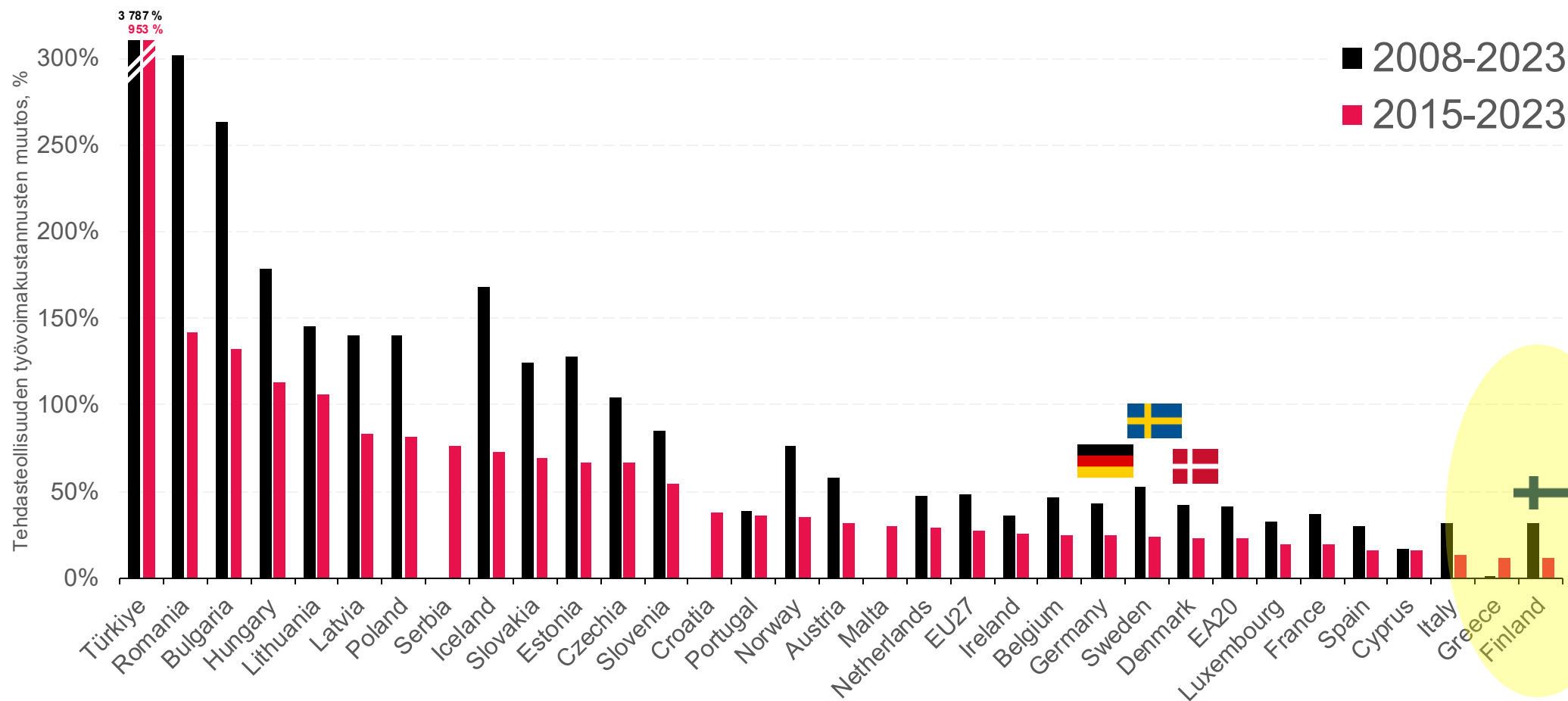
**Supistuminen 10
prosentilla**

*Professori Matti Pohjolan
raportti Sitralle 2025*

2. Suomen viennin heikko menestys ei johdu korkeista palkoista

Olemme menettäneet markkinaosuuksia,
vaikka kustannuskilpailukyky on parantunut

Tehdasteollisuuden työvoimakustannukset

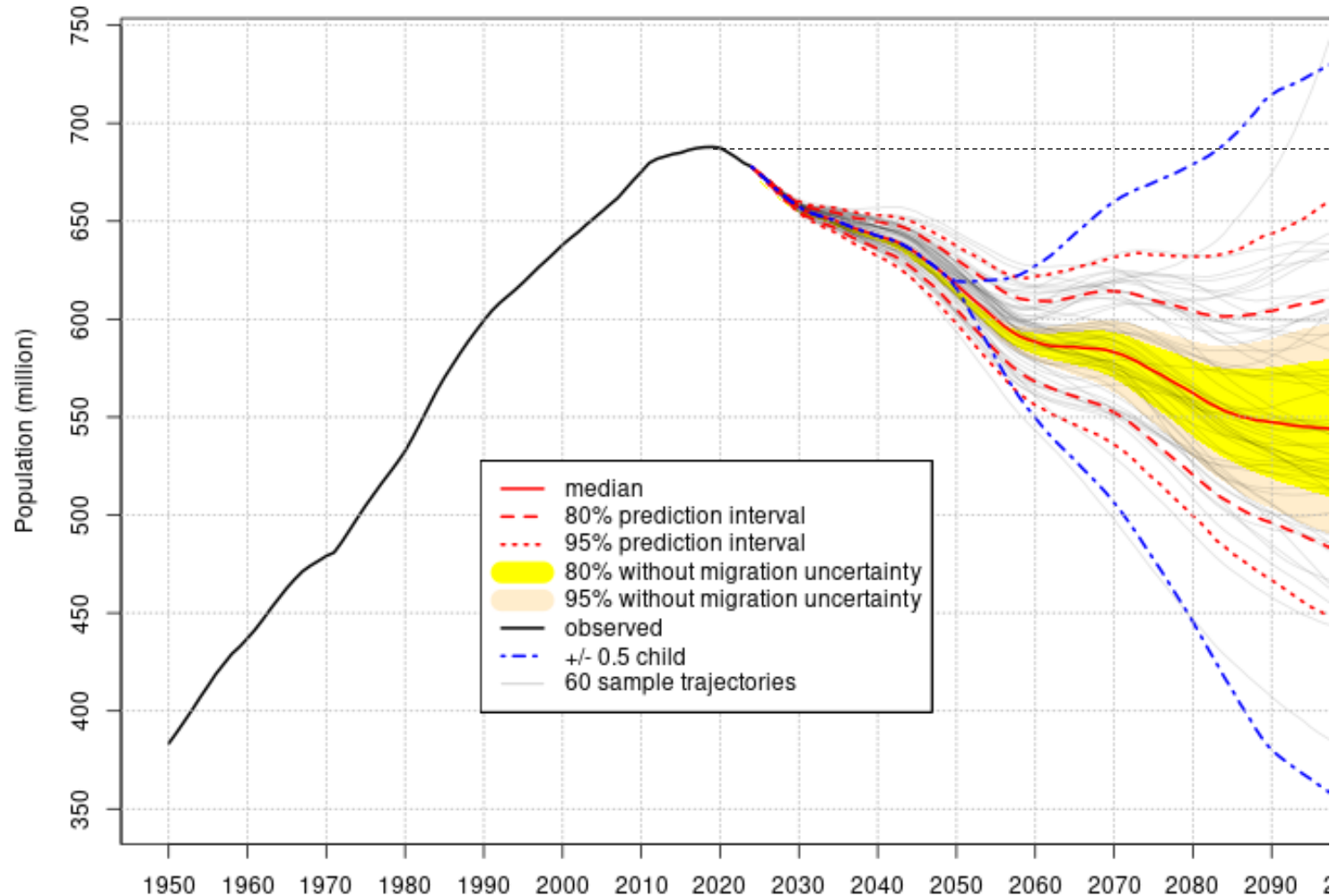
3. Meillä on 10 vuotta aikaa luoda kestävä väestöpolitiikka

Lähes kaikilla kehittyneillä alueilla on pian huutava pula osaajista

Väestönäkyvä

Työikäisten määrä kehittyneillä alueilla

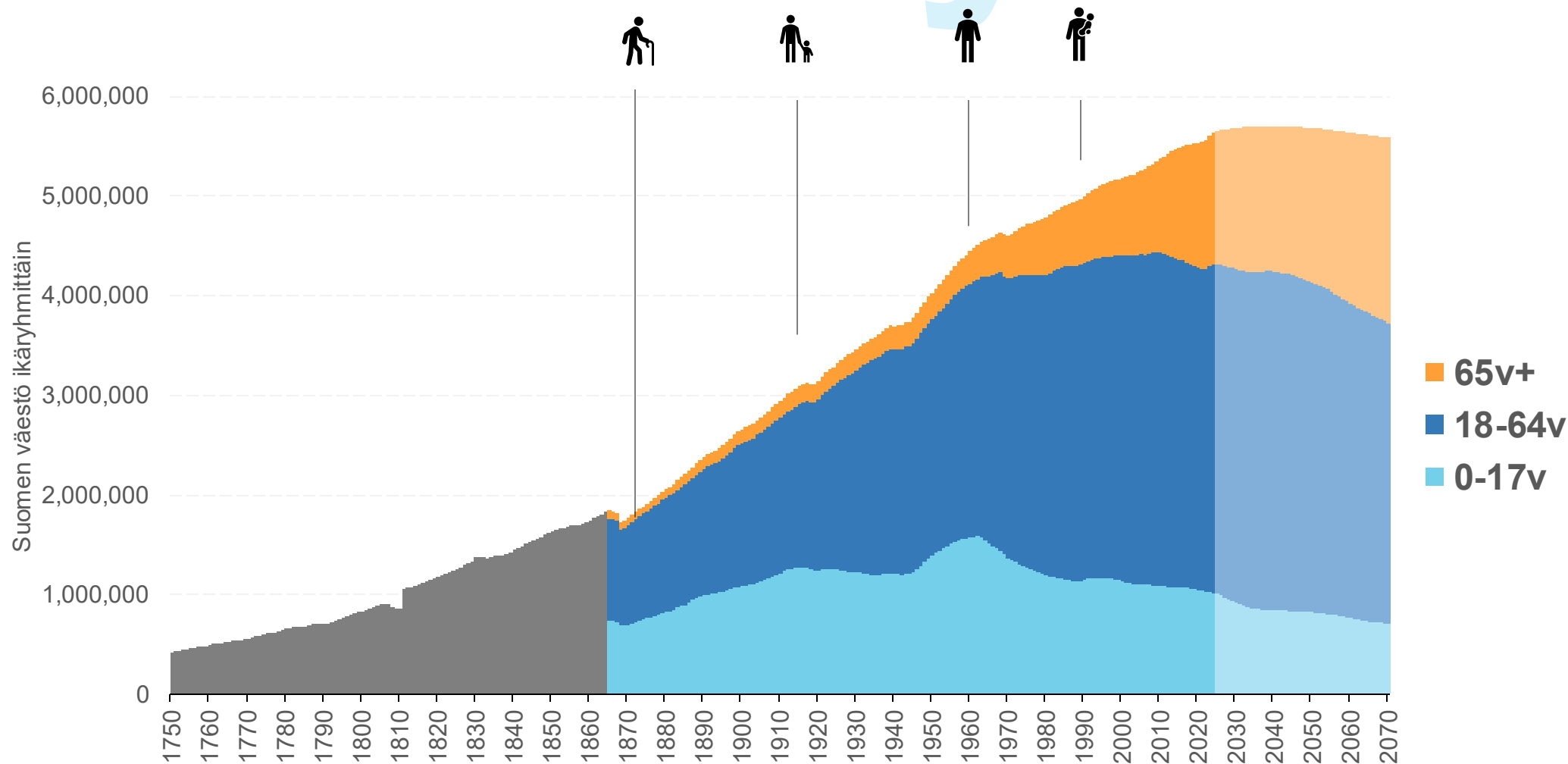
More developed regions,
age 25-64

Vähenneminen
noin 20 %
väestöstä

Väestönäkyymä

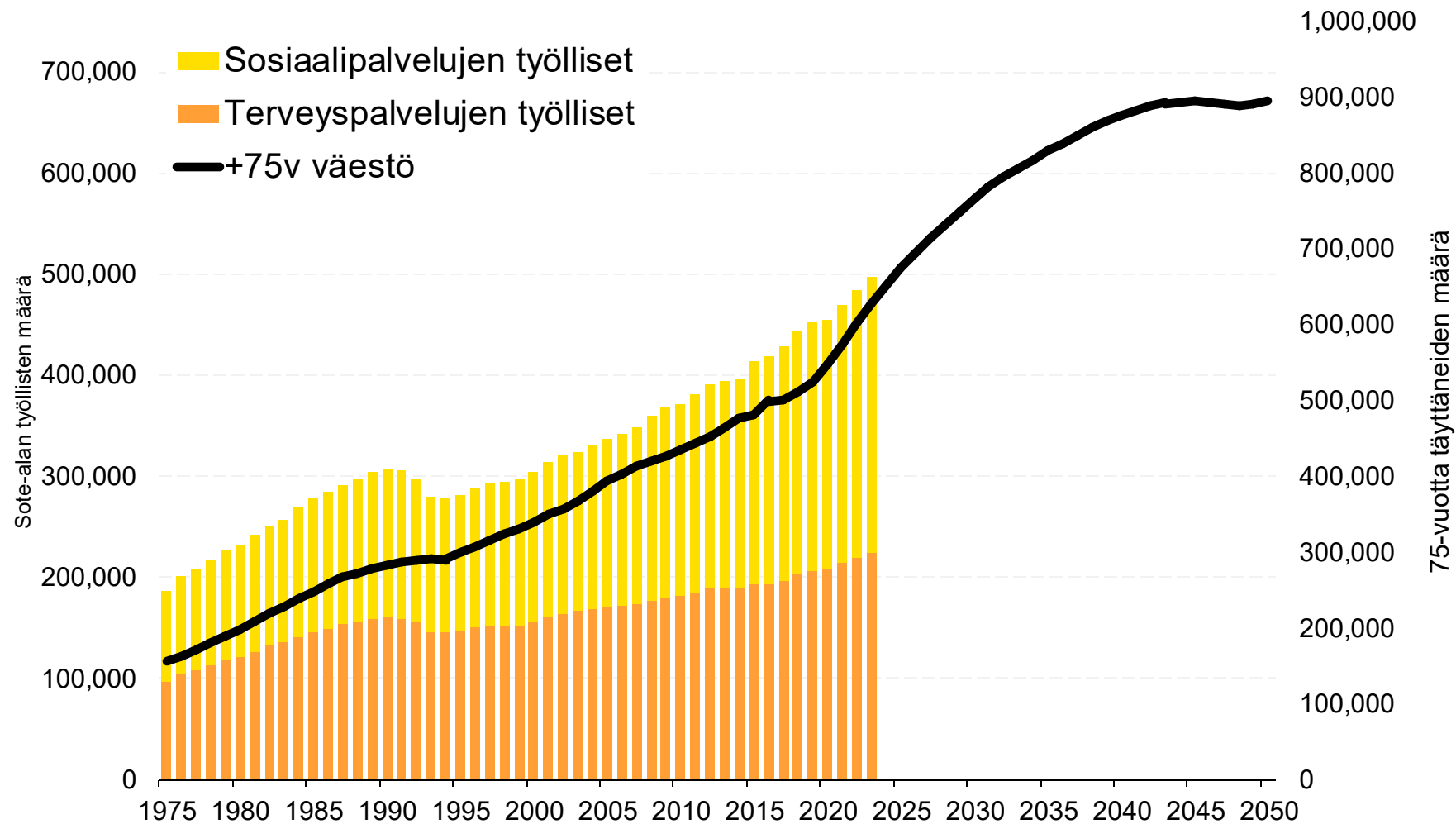
Suomen väestörakenne muuttuu

Lähde: Tilastokeskus / Väestörakenne, Sitra / Suomen väestö ja kansantalous uuden edessä 2025, Sitran laskelmat

Julkisen talous

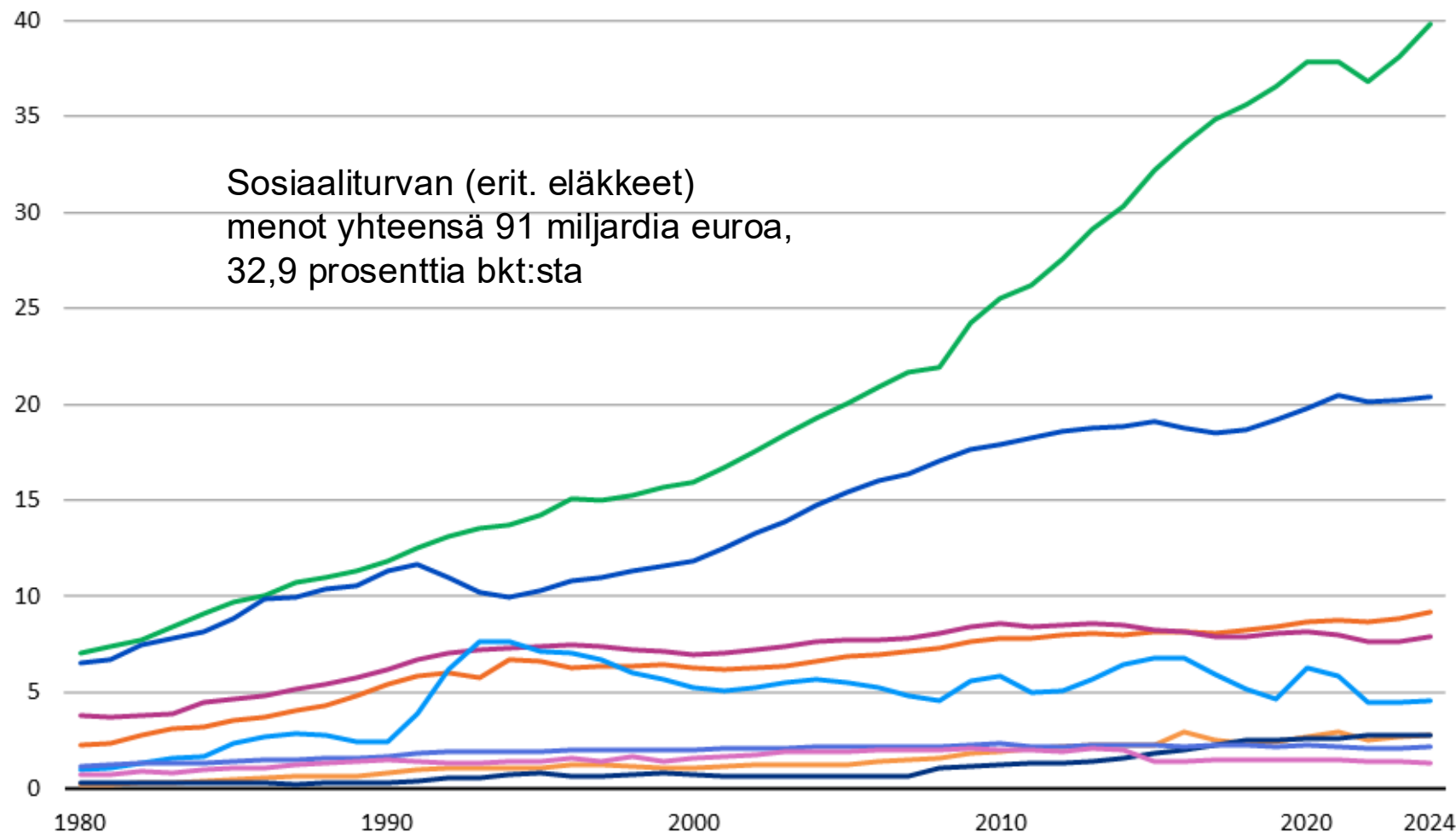
Hoivantarve kasvaa

3. Julkinen talous olisi reilusti ylijäämäinen jos vanhuusmenot olisivat 2010 tasolla

Vanhuuteen liittyvät menot ovat kasvaneet kaksinkertaisiksi vuodesta 2005

Mrd
euroa

Sosiaaliturvan
menot
vuoden 2024
hinnoin

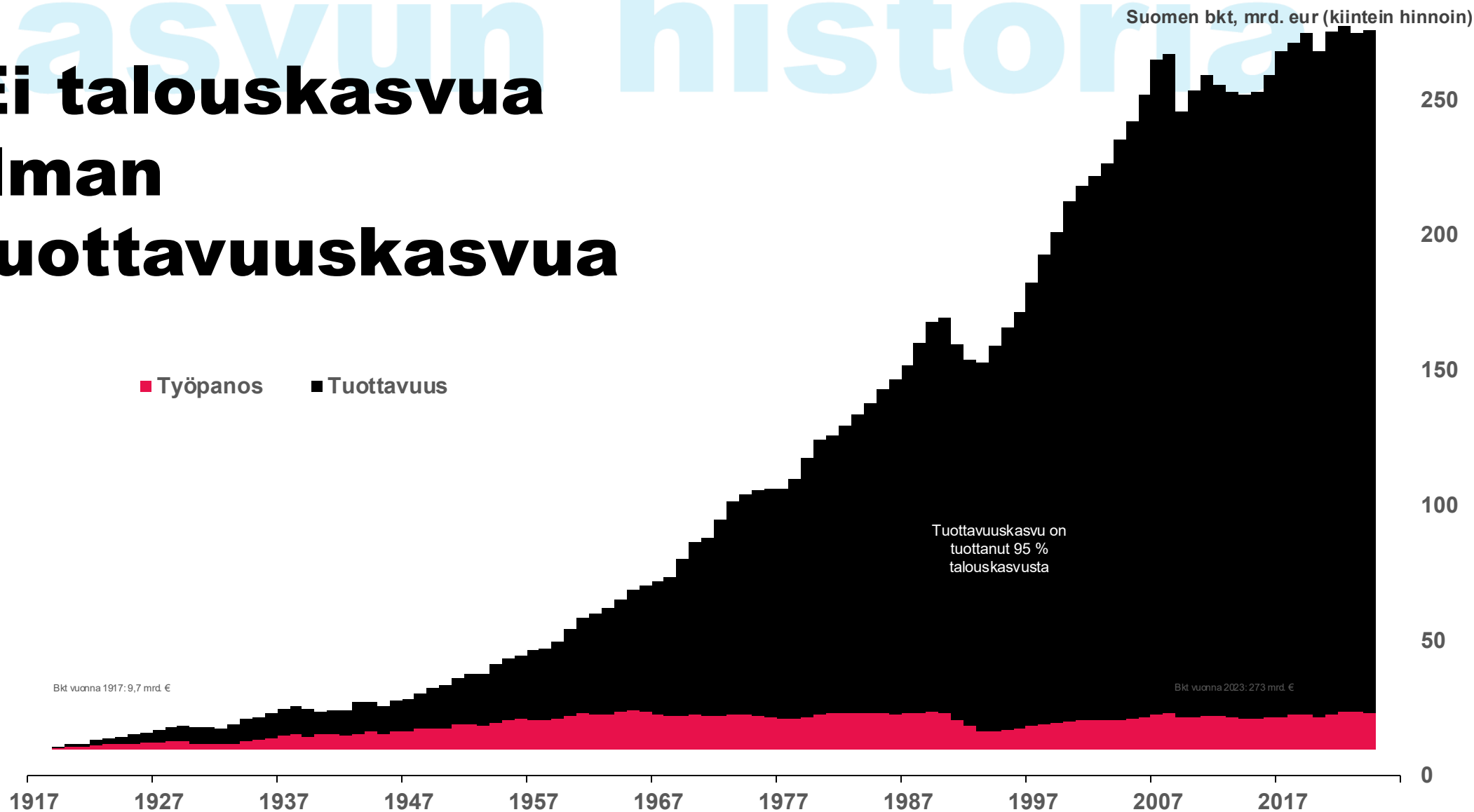
Lähde: THL

4. Talouskasvu syntyy uusista ideoista ja niiden onnistuneesta käyttöönotosta

95 prosenttia talouskasvusta on perustunut tuottavuuskasvuun

Kasvun historia

Ei talouskasvua ilman tuottavuuskasvua

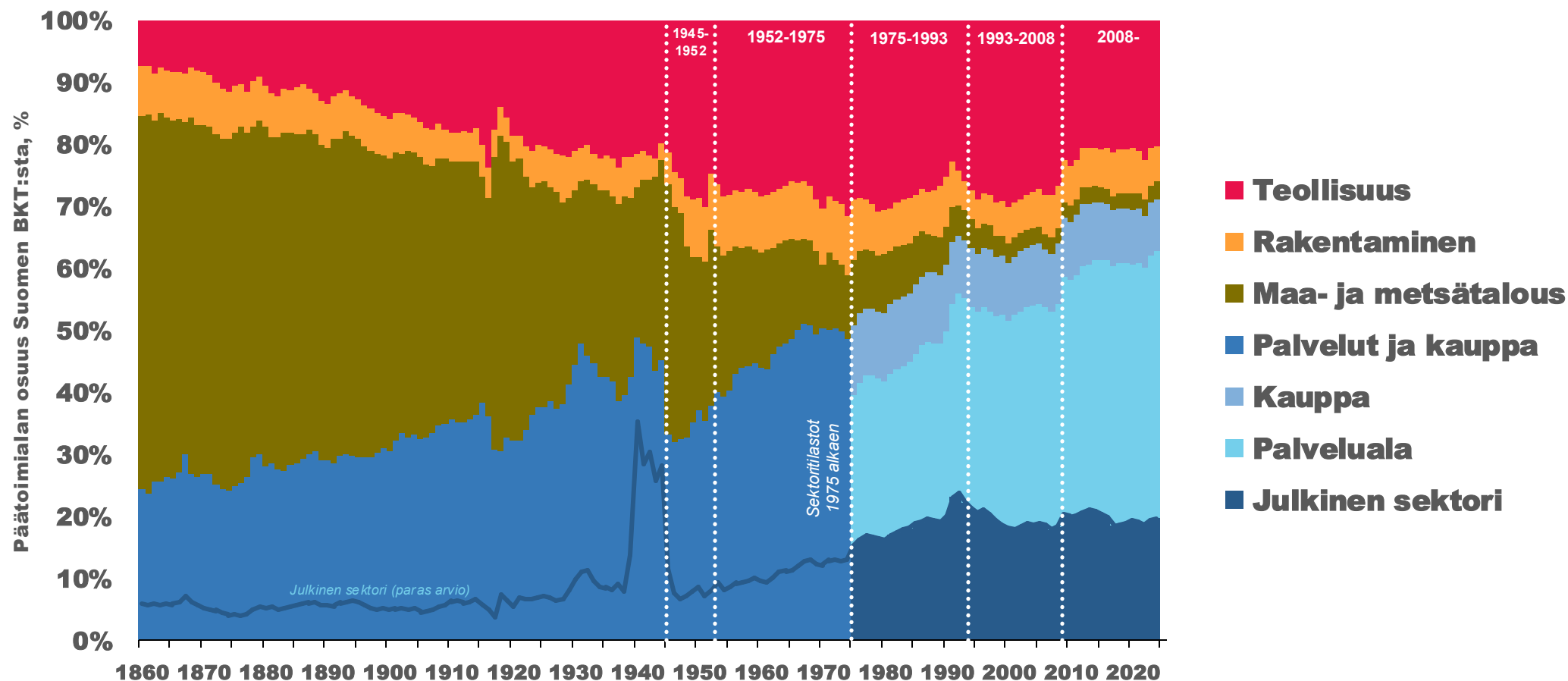

Lähde: Tilastokeskus / Kansantalouden tilinpito 2024

Kasvun historia

Suomen talouden tuotantorakenne

Markasta Natoon

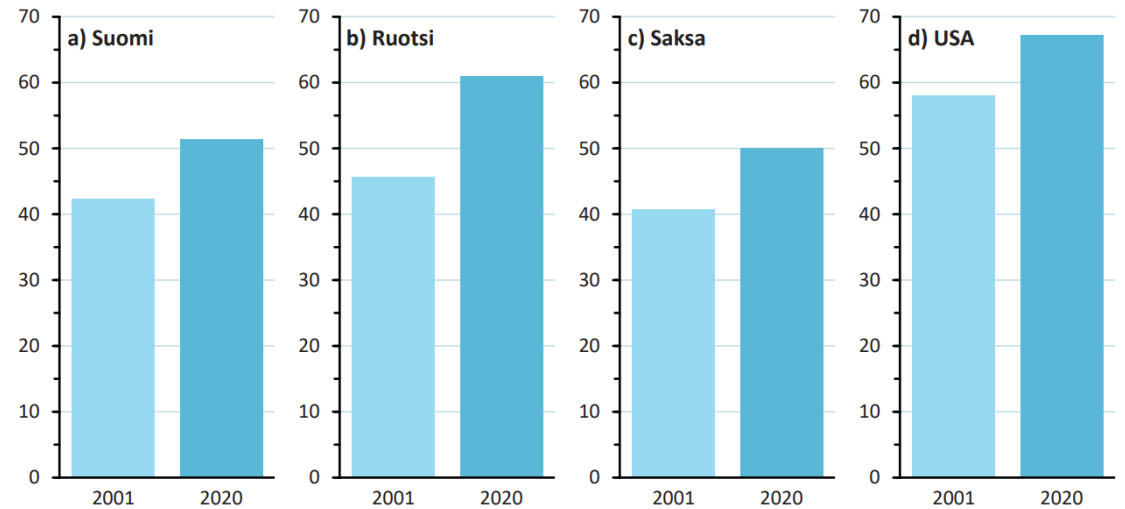

Aineeton

Aineeton pääoma

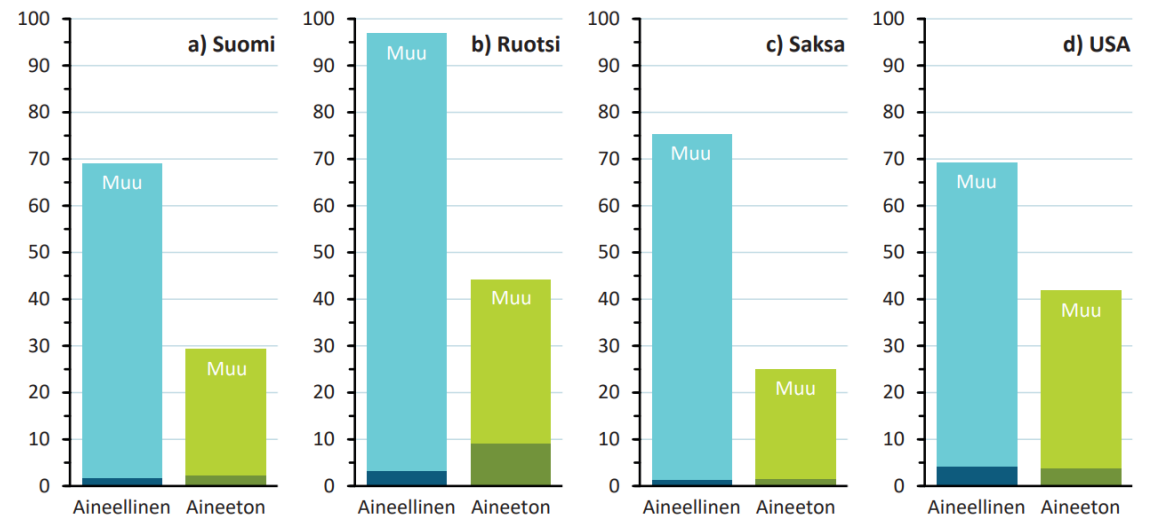
- Ruotsissa on 1,7 kertaa suurempi ICT-pääomakanta ja 4 kertaa suurempi ohjelmisto-, tietokanta- ja datapääomakanta kuin Suomessa.

Kuvio 1 Työn tuottavuus, euroa työtuntia kohti

Lähde: EU KLEMS & INTANProd. Työn tuottavuuden taso (2015 hinnoin ja käyvin valuuttakurssein) koskien markkinataloutta ilman maa-, metsä- ja kalataloutta (ks. ETLA muistio nro 133; laatikot 1 ja 2 sekä alaviite 1).

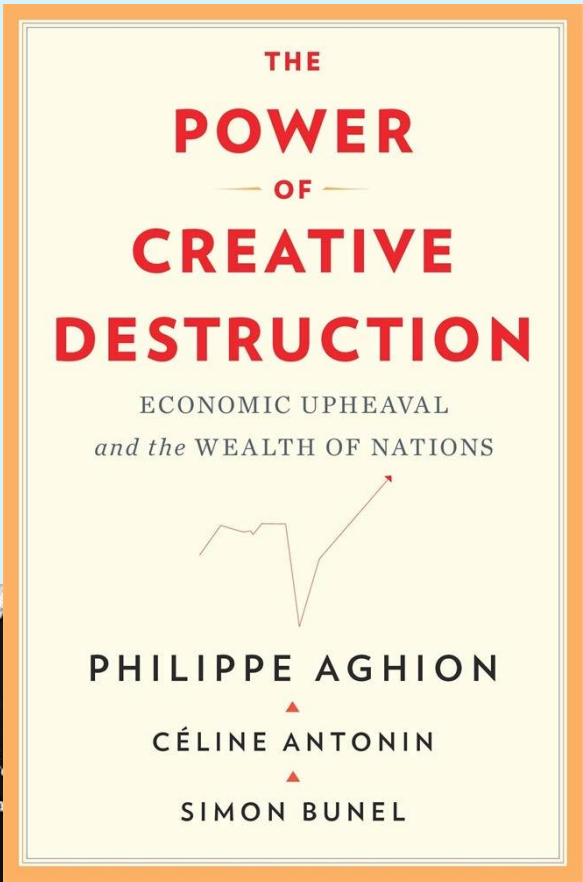
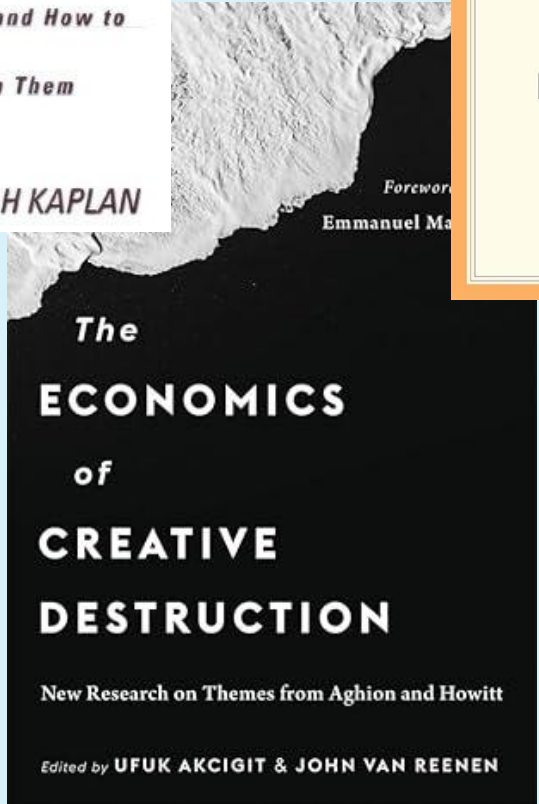
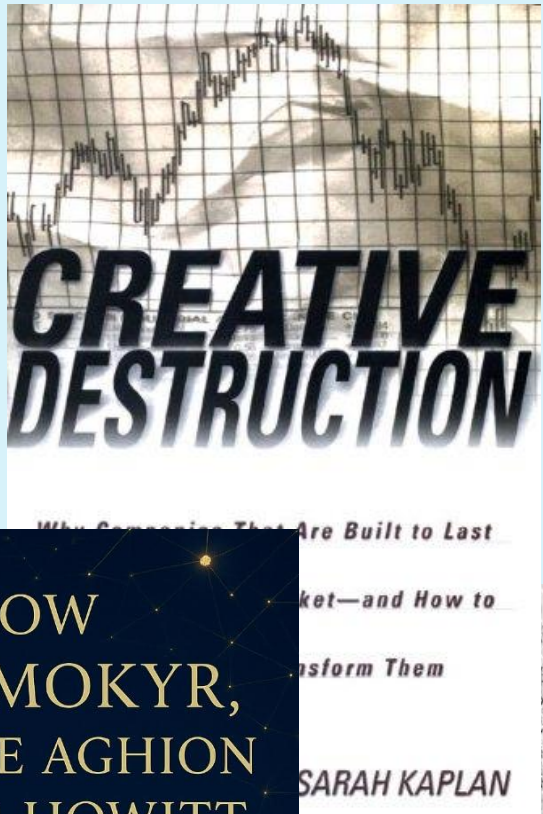
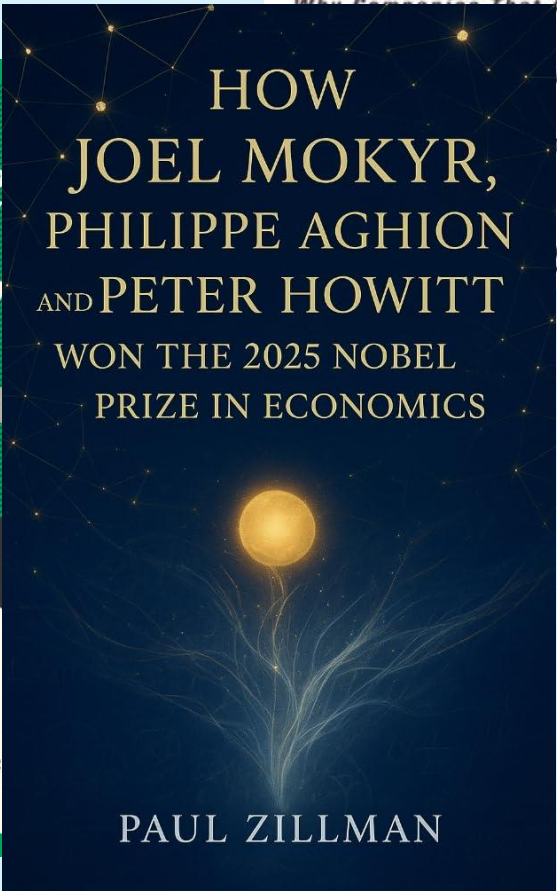
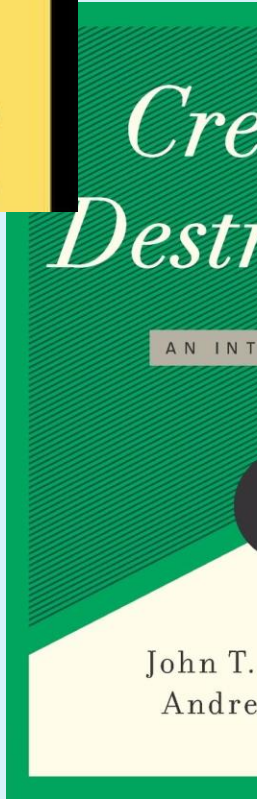
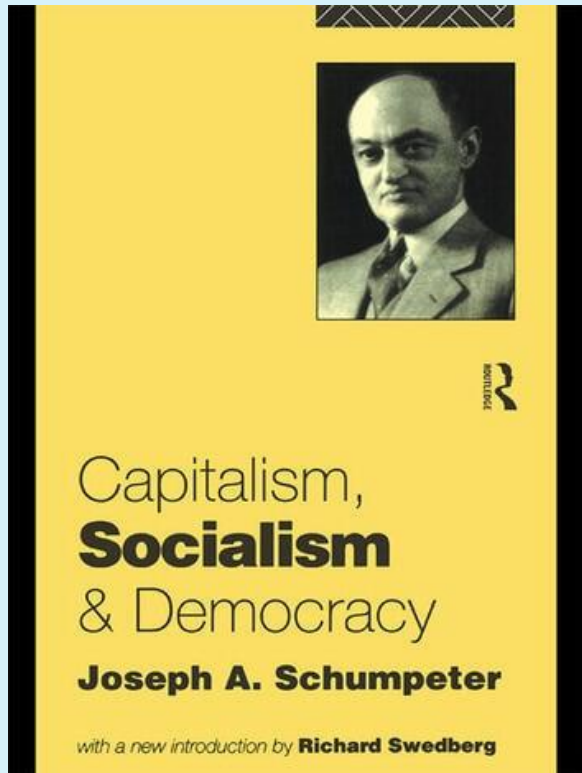
Kuvio 2 Aineellinen (ICT ja muu) ja aineeton (ohjelmisto, tietokanta ja data ja muu) pääoma työtuntia kohti

Lähde: EU KLEMS & INTANProd. Tuotannolliset pääomakannat vuonna 2020 suhteessa vuosien 2016–2020 työtuntien keskiarvoon koskien markkinataloutta ilman maa-, metsä- ja kalataloutta (ks. ETLA muistio nro 133; laatikot 1 ja 2 sekä alaviite 1).

5. Jotta uutta parempaa voi syntyä, jotain vanhaa pitää tuhoutua

90 prosenttia Suomessa sovellettavista innovaatioista on kehitetty ulkomailla.
Kyky omaksua ja soveltaa innovaatioita laajalti tuo kasvua Suomeen.

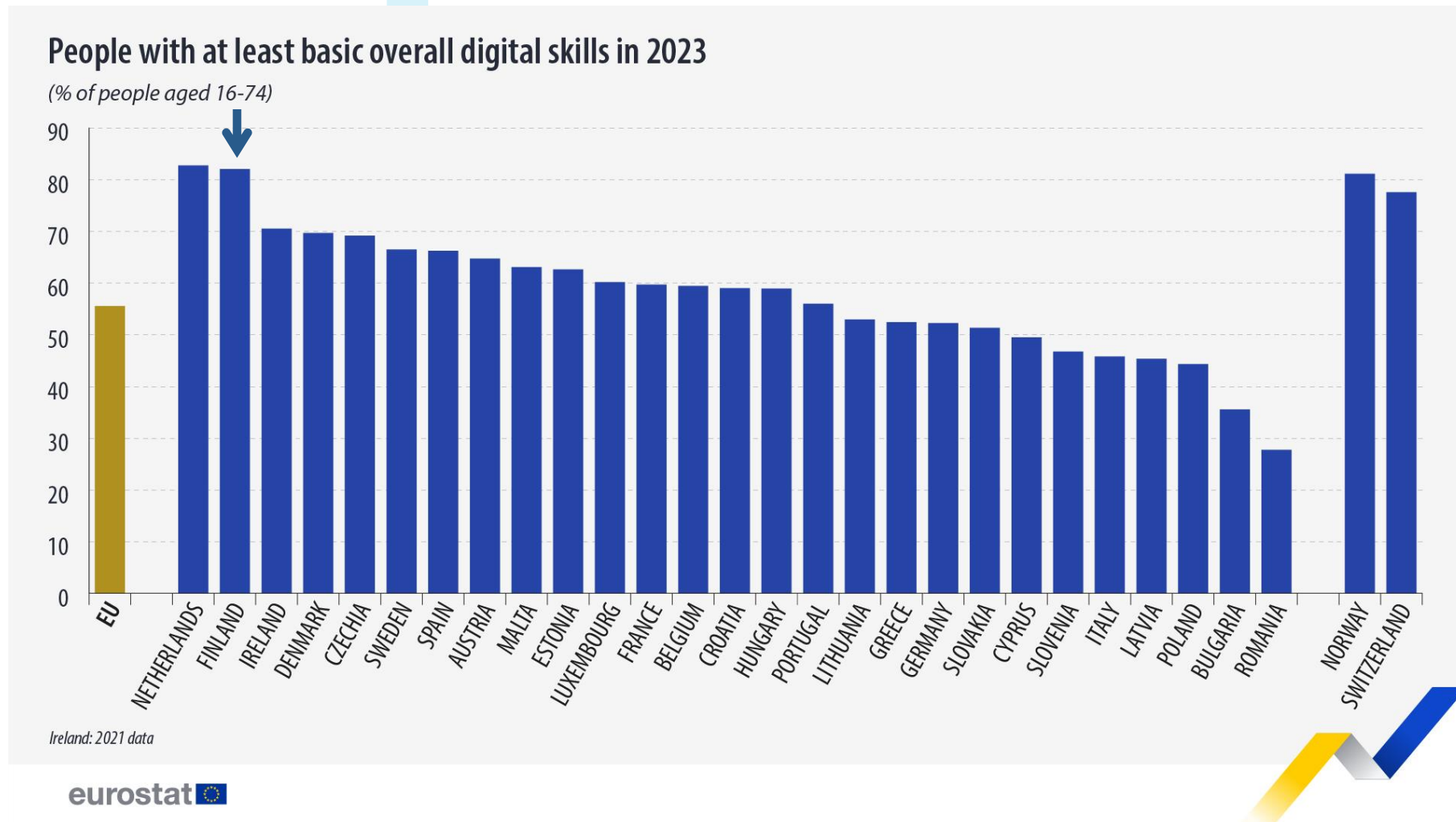

Olemme jäänet jälkeen.

**Meillä on potentiaalia
parempaan.**

Kasvupotentiaali

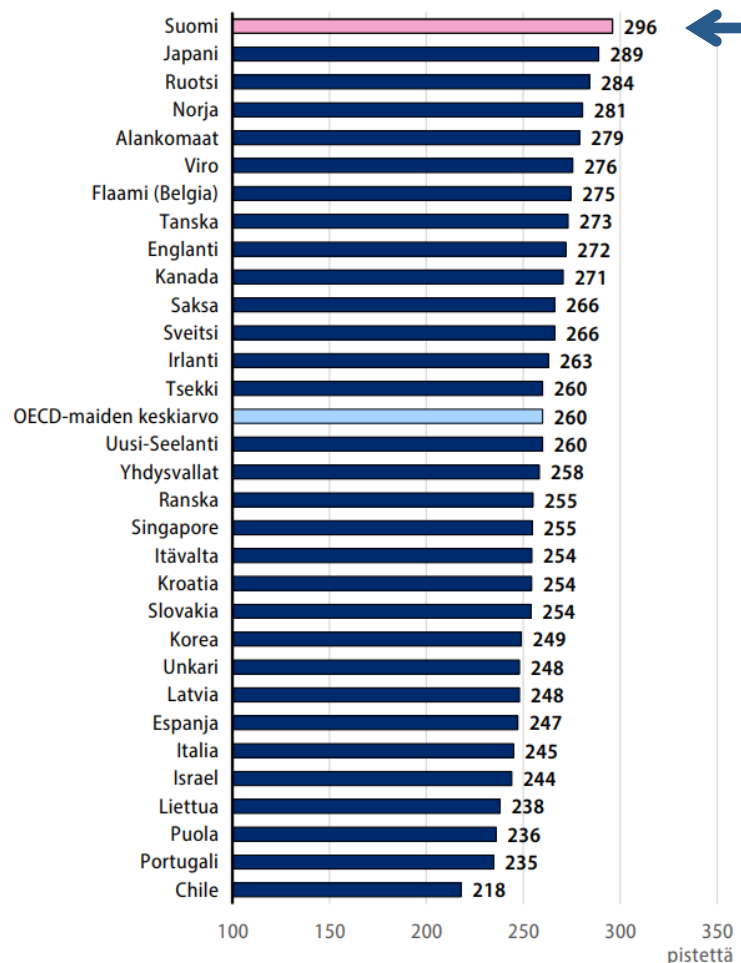
Digitaaliset perustaidot hyvällä tasolla

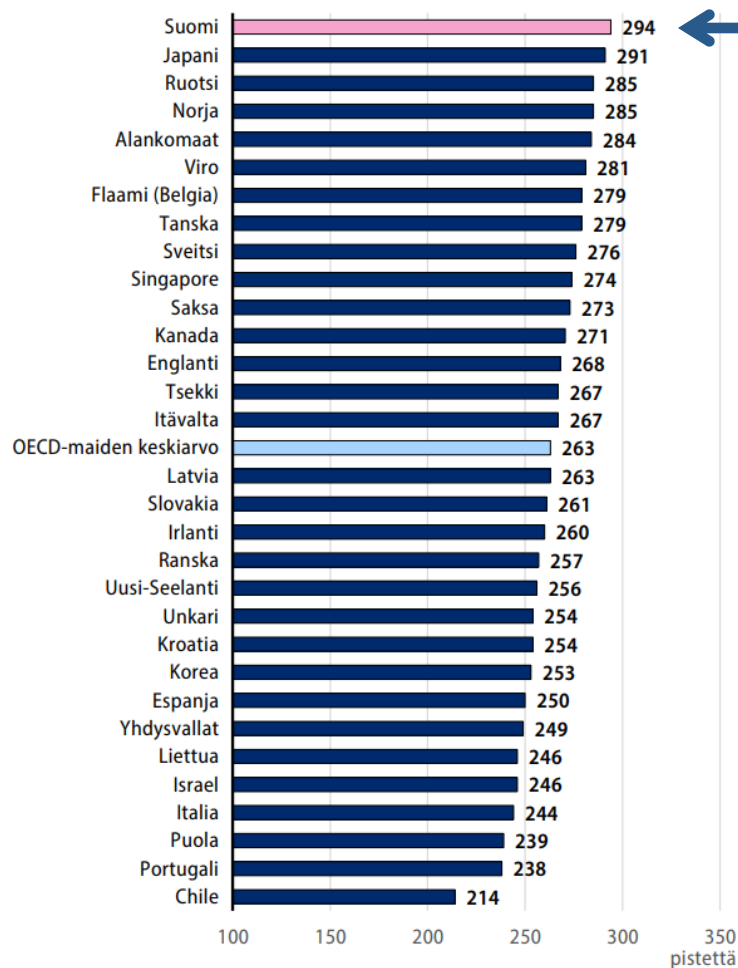
Kasvupotentiaali

Tiedonkäsittelyn perustaidot maailman huippua

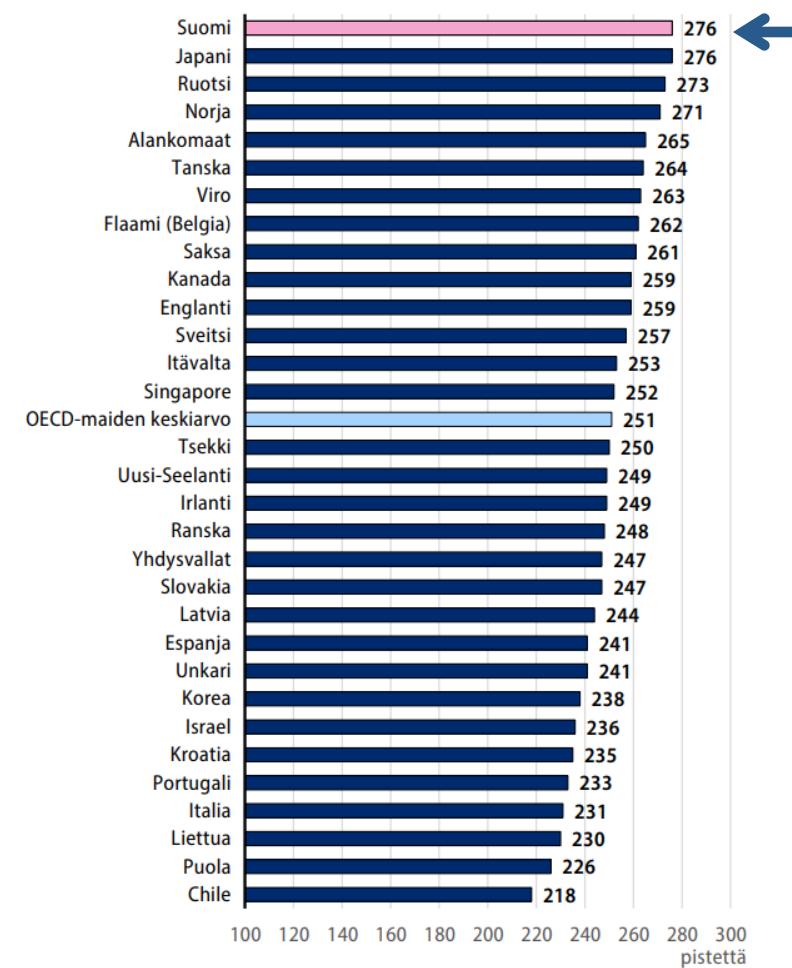
Kuvio 1. Lukutaidon pistemäärien keskiarvot osallistujamaissa

Kuvio 2. Numerotaidon pistemäärien keskiarvot osallistujamaissa

Kuvio 3. Adaptiivisen ongelmanratkaisun pistemäärien keskiarvot osallistujamaissa

**Miten Sitra aikoo tukea Suomen
uudistumista?**

**Esimerkkinä
julkisen sektorin tuottavuusohjelma**

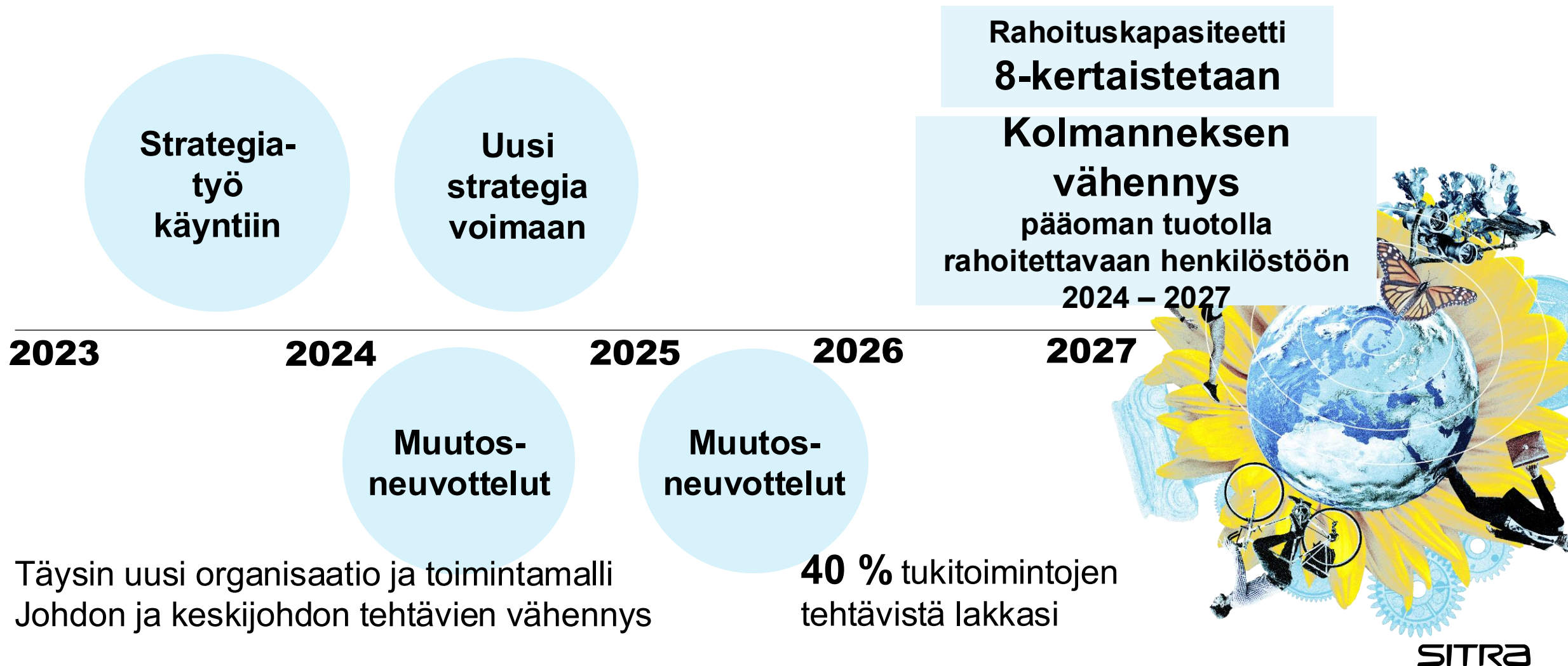
Missio

Sitra edistää Suomen hyvinvointia ja vauhdittaa talouden kasvua luonnon kantokyvyn rajoissa.

Visio

Olemme rohkeasti uudistaneet yhteiskuntaa.

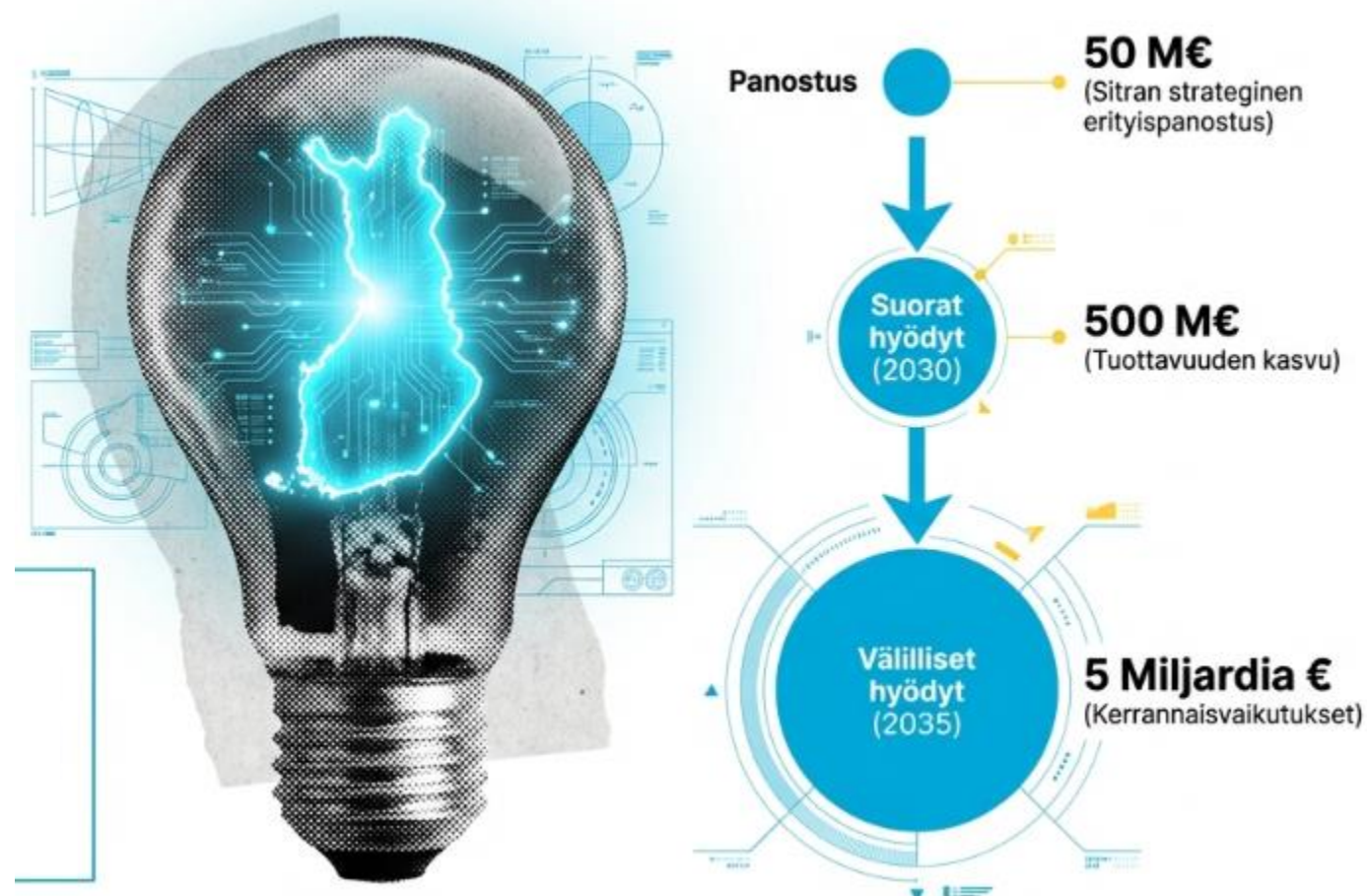
Sitra on käynyt läpi suurten muutosten vuodet

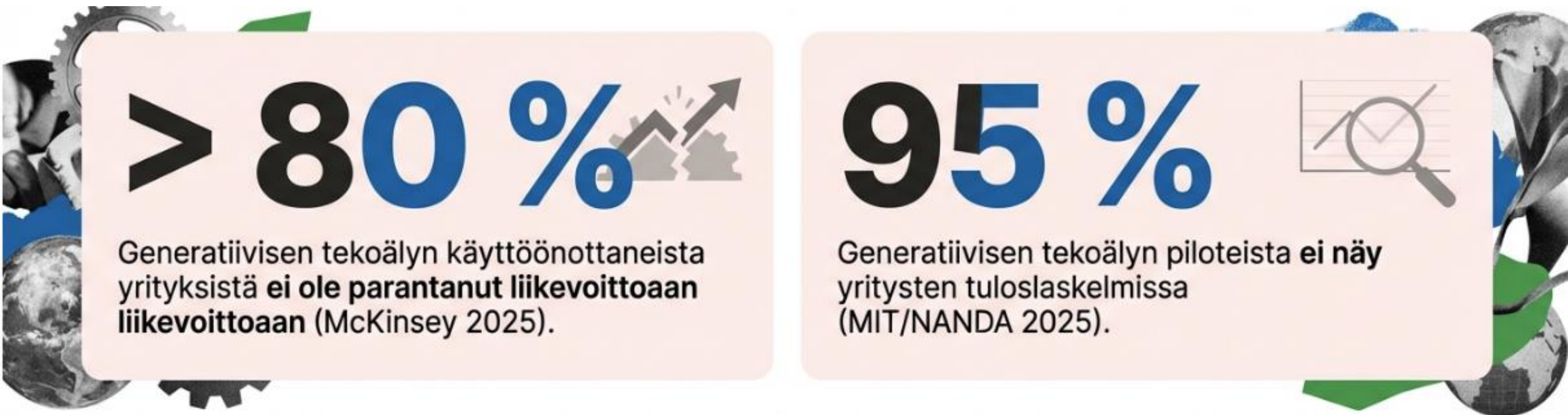
Tavoitteena julkisen sektorin tuottavuuden merkittävä parantaminen ja edelläkävijäyys

Sitran 50 miljoonan euron strateginen erityispanostus luo yhteistyössä kumppaneiden kanssa edellytykset uudistuksille, joiden vaikutuksesta

Suomen julkinen sektori tunnetaan vuonna 2030 tuottavuuden ja teknologian hyödyntämisen edelläkävijänä.

Teknologia ilman toimintamallin muutosta on kulu, ei investointi

> 80 %

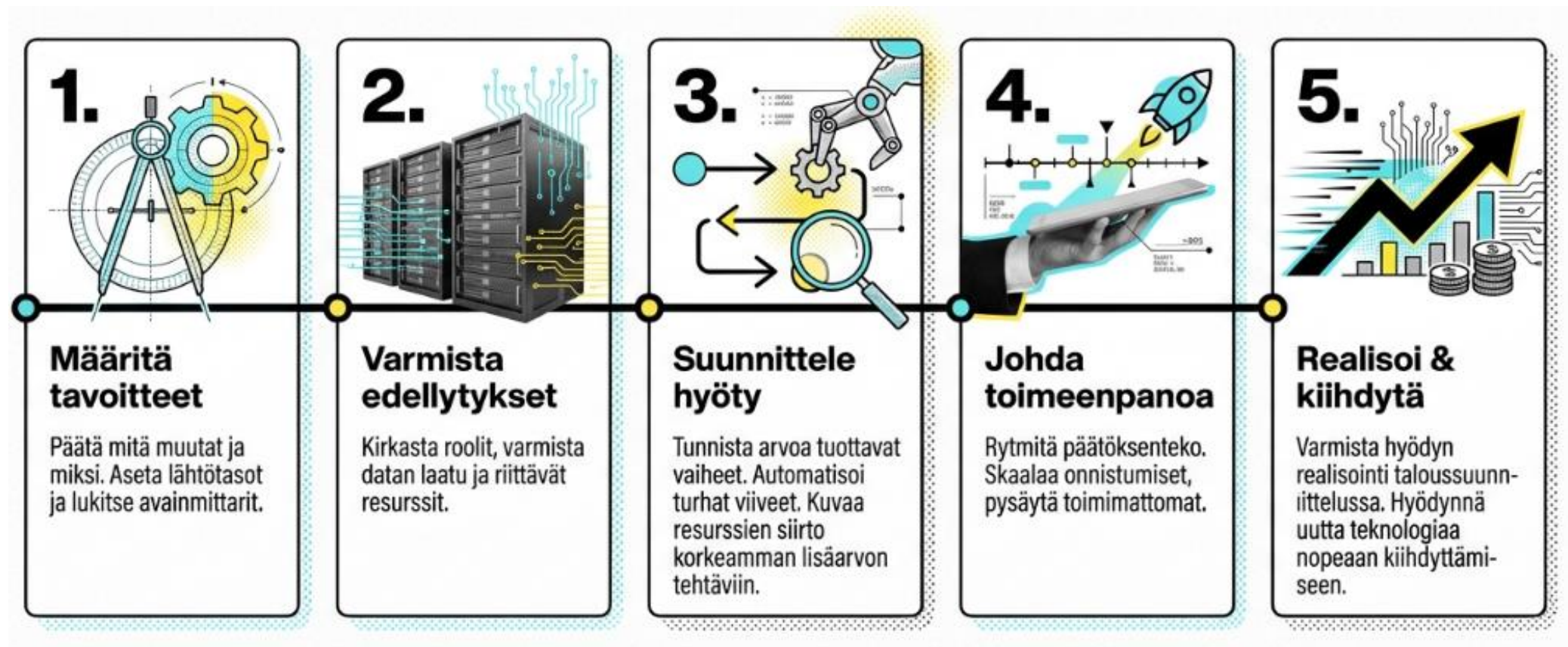
Generatiivisen tekoälyn käyttöönotaneista yrityksistä **ei ole parantanut liikevoittoaan liikevoittoaan** (McKinsey 2025).

95 %

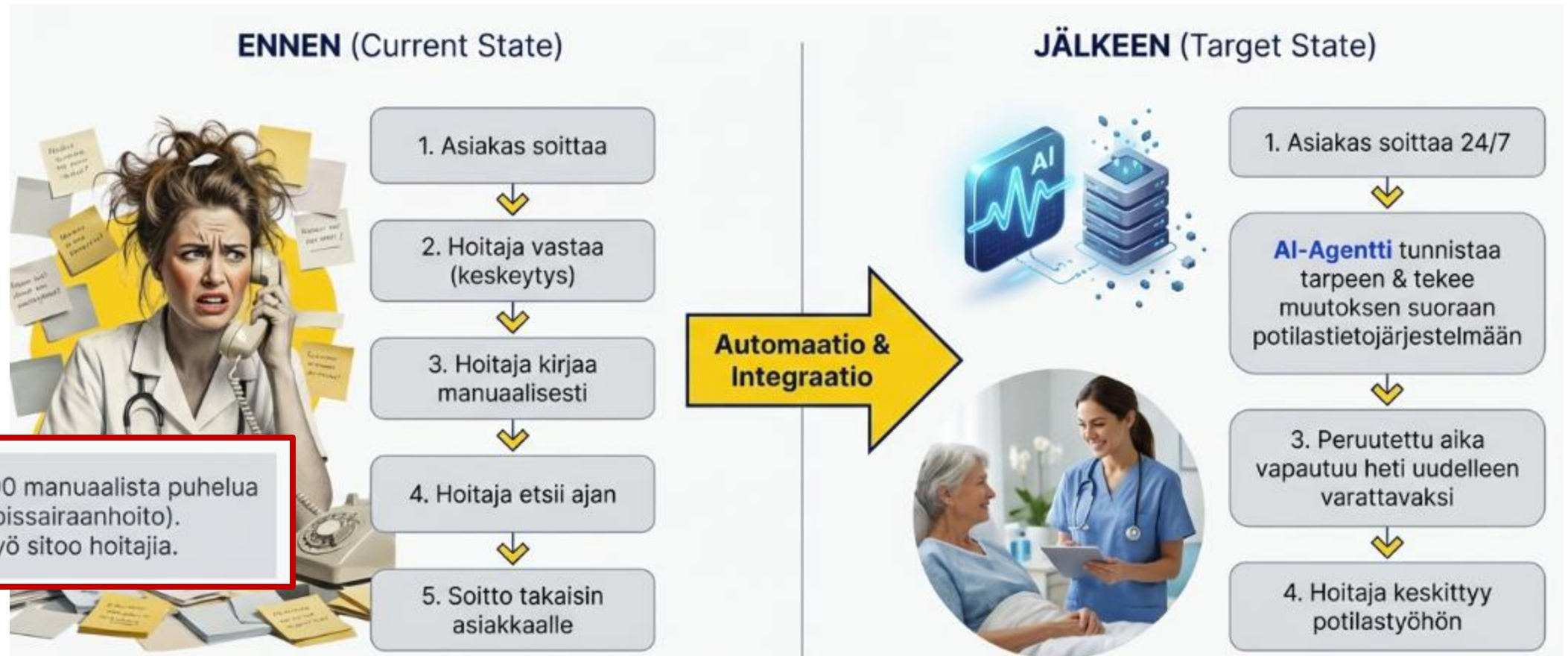
Generatiivisen tekoälyn piloteista **ei näy** yritysten tuloslaskelmissa (MIT/NANDA 2025).

Sitran vastaus: Tuotavuuslähtöisen uudistamisen toimintamalli. Edellytämme, että uudistuminen kytketään suoraan toiminnan tuloksiin ja hyödyt lukitaan talouden johtamisen tasolle.

Tuottavuuslähtöisen uudistumisen toimintamalli

Esimerkki: 100 000 min säästettyä aikaa puhelinpalvelussa (Pohde)

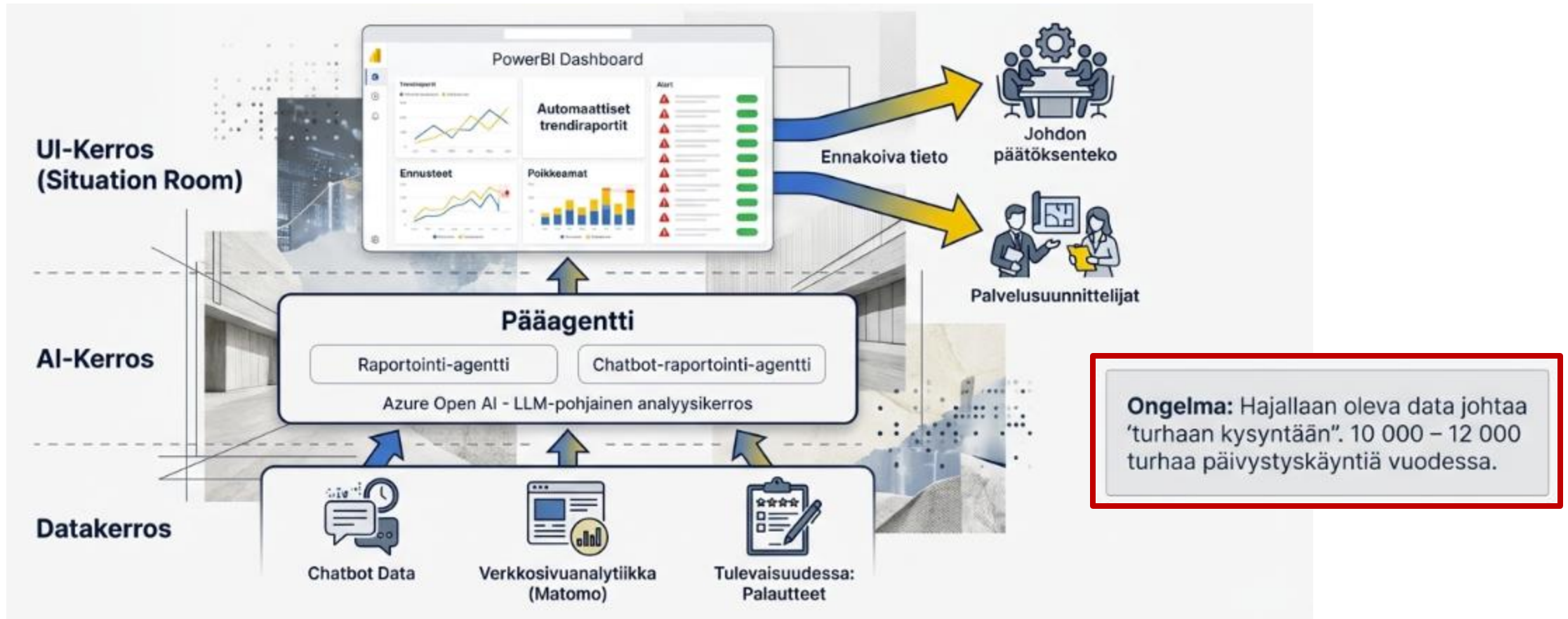

Esimerkki: Pohteen ratkaisulla merkittävä skaalauspotentialiaali (ROI)

“Ratkaisu ei sido yhteen toimittajaan – avoimet rajapinnat mahdollistavat kopioinnin muihin ympäristöihin.”

Esimerkki: Päijät-Hämeen ratkaisu ennakoivaan ohjaukseen

Julkinen sektori yritysten kasvun ja ekosysteemin ajurina

Markkinan luonti:

Julkinen sektori referenssinä ja testialustana suomalaisille yrityksille.

Data:

Tietoaaineistojen avaaminen yritysten innovaatioiden tueksi.

Yhteistyö:

Algoritmien yhteiskehitys ja skaalaus.

Sitra suhtautuu erittäin positiivisesti uudistuksiin, joilla on yhteys yritysten tuottavuuden ja kasvun parantamiseen.

**Kiihtyvä teknologiamurros haastaa
meidät joka tapauksessa.**

**Sitra haluaa olla mukana
varmistamassa, että teemme
vastuullisia ja tuottavia valintoja.**

TEKOJA TULEVAI- SUUDELLE